יום ה', ה' בטבת תשס"ו (05 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מחשבות והרהורים 30 שנה לאחר משפט אייכמן... [המשך המאמר מאתמול]
=... החברה כולה, ובדרך כלל המדינה הריבונית, באמצעות בתי המשפט שלה, מונעת מהפרט הנפגע או ממשפחתו ליטול את החוק לידיהם... לנקום בעבריין ולהענישו, על ידי כך שהיא ממלאת את תפקיד ההענשה בעצמה. העובדה, שהעבירה מכוונת כנגד חברה מסויימת אינה פוגעת בזכותם המוסרית או האחרת של בתי המשפט של אותה חברה לשפוט את האדם המנסה להתנכל לה. ההיפך הוא נכון.

דברים אלה ברורים למדי... שאלת האובייקטיביות של שופטים ישראלים אף היא נדונה בהרחבה ובצורה משכנעת בפסק הדין במשפט אייכמן...

מזכיר אני טיעון נדוש זה בעיקר משום ההקשר הבא: במהלך המשפט הושמעה באוזניי טענה ברוח זו מפי פרופסור באחת האוניברסיטאות באירופה. לפני שהיה סיפק בידי להשיב לו, ביקש אותו פרופסור לראות את כתב האישום שהגשנו נגד אייכמן. אחרי העיון בו, הביע הפרופסור את פליאתו על כך, שהאשמנו את אייכמן, בין היתר, גם ברצח של אזרחים פולנים, של ילדי לידיצ'ה מצ'כוסלובקיה, של קומיסרים רוסים ושל צועניים. 'מה לכם ולאלה' שאל, 'ומדוע לא השארתם אישומים אלה לבתי המשפט בפולניה, בצ'כוסלובקיה וברוסיה?'

הגבתי על כך: הרי רק לפני 5 דקות אמרת, שלדעתך לאום או עם, שנגדם נעברו עבירות, אינם יכולים לשפוט את מבצעי העבירות! והנה, כיצד זה אינך מוצא שום פגם בכך שבית משפט צ'כי, פולני או רוסי ישפוט את אלה שעברו עבירות נגד בני עמם. מה הוא היסוד אפוא להתנגדות ולזעזוע כאשר בית משפט במדינה יהודית ישפוט אדם בגין עבירות שבוצעו כנגד העם היהודי? לפרופסור הנכבד היתה ההגינות להסמיק, תוך מבוכה גלויה. והוא השיב כי עליו להרהר בדבר, וכי באמת אין הוא מבין את פשר ההבחנה שנעשתה כאן על ידו.

בשלב הראשון של החקירה ולמרבה הפליאה, נתקלנו (אנשי התביעה והחוקרים) בקושי במציאת עדי ראייה מבין ניצולי השואה **שהסכימו למסור את עדותם**. עד מהרה התברר שהסיבה לכך היתה נעוצה בנסיונם של הניצולים להדחיק את זיכרונותיהם אודות חוויות הזוועה שעברו. שנים רבות שתקו, ולרוב סירבו לדבר על נושאים אלה אפילו עם ידידים וקרובי משפחה. עתה, כאשר פנינו אליהם, חששו מהטראומה של הסרת חומות המגן הנפשיות שהקימו לעצמם, ופחדם זה גרם להיסוס לשתף פעולה עם מנגנון החקירה והתביעה. עם זאת, עלה בידינו בדרך כלל להסביר לעדים והנוגעים בדבר, שבמסירת עדות הם יתרמו לחשיפת האמת בקשר לפשעים שקשה למצוא מלים מתאימות לתיאור חומרתם, ומתן העדות היא מילוי חובה מוסרית ואזרחית מהדרגה הראשונה.

אך כאן קרתה תופעה הפוכה. כאשר הסכר נפרץ, והניצולים התגברו על היסוסיהם והחלו לדבר, במקרים רבים לא ניתן היה לרסן את שטף הדיבור שפרץ מהם, ולא יכולנו להגביל את היקף התיאורים שעמדו על חשיפתם. לא זו בלבד, אלא שעמדו על כך שתינתן להם גם האפשרות למסור במשפט עדות על כל פרט ופרט מהזוועות שנזכרו בהן. היו מקרים שבהם היינו מעוניינים בעדותו של עד מסוים רק ביחס לנקודה ספציפית, אשר לגביה לא היה לנו עדיין כיסוי בעדויות אחרות...= [בע"ה, ההמשך – בדף של יום ראשון]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים "א]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{30}	(י-ם): 16^{14}	(ת"א): 16^{28}	(חיפה): 16^{18}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{29}	(י-ם): 17^{31}	(ת"א): 17^{32}	(חיפה): 17^{30}

פרשת השבוע: **"ויגש"** [בראשית מ"ד 18– מ"ז 27] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.